

DZIENNIK DLA WSZYSTKICH

i ANONSOWY.

PRZEDPŁATA:

W Warszawie: Na prowincyi:
Miesięcz. kop. 35 I w Cesarstwie:
Kwartal. rs. 1.05 Kwartal. rs. 1.80
Półrocz. „ 2.10 Półrocz. „ 3.60
Rocznie „ 4.20 Rocznie „ 7.20
Za odnośnienie do domu dopłaca się
kop. 5 miesięcznia.

Numer pojedynczy kop. 3.

Wschód słońca o g. 3 m. 54.
Zachód słońca o g. 8 m. 15.

Długość dnia g. 16 m. 23.
Ubyło dnia g. — m. 17.

Wtorek 16 Lipca.

Adres Redakcyi: **Mazowiecka 11.**
Telefonu Redakcyi Nr. 122.

Rękopismów nadsyłanych do Redakcyi nie zwraca się.
Ogłoszenia i prenumerata przyjmuje się w kantorze
Dziennika Dla Wszystkich od 9-ej rano do 7-ej wiecz.,
w Niedziele i Święta od 10-ej r. do 1-ej po południu.

KALENDARZ.

Św. N. M. P. Szkaplerz.
Wtorek Aleksiego W.
Środa Szymona z L.
Czwart. Wincentego a Paulo
Piątek Eljasza Czesława
Sobota Praksedy P.
Niedziel. Maryi Magd.
Poniedz.

Ogłoszenia przyjmują się w Kan-
torze Administracyi Dziennika Dla
Wszystkich i w Agencyi Ogłoszeń
Rajchman i Frendler ulica Senatorska
Nr. 26.

Za wiersz jeden drobnego pisma
lub jego miejsce, pierwszy raz kop. 8,
a następne razy kop. 6. Małe ogło-
szenia za jeden wyraz po kop. 1 i pół.
Reklamy po 12 kop. za wiersz. Na-
krologia po 10 kop. za wiersz.

Wyciąg z akt śledczych

o rozbiciu pociągu Cesarskiego

w dniu 17/29 października 1888 r.

Pytania, postawione pp. ekspertom
w sprawie nadzwyczajnej wagi rozbicia
się pociągu lit. A w d. 17/29 paździer-
nika:

I. Jakie nieprawidłowości, niedokład-
ności i braki dają się zauważyć z danych
śledztwa w taborze ruchomym pociągu
Cesarskiego z dnia 17-go października
1888 roku, między stacyami Taranówka
i Borki?

a) w ogólności?
b) w częściach ruchomych?
c) w systemie lub urządzeniu hamul-
ców?

II. Jakie braki, nieprawidłowości, nie-
dokładności dają się zauważyć z da-
nych śledztwa co do drogi, jaką prze-
bywał pociąg Cesarski w d. 17/29 paź-
dziernika 1888 r. między stacyami Ta-
ranówką a Borkami, w stanie i utrzy-
maniu drogi?

III. Czy z danych śledztwa w warun-
kach ruchu, składzie i zarządzie pocią-
giem Cesarskim w dniu 17/29 paździer-
nika 1888 r. między stacyami Taranów-
ką i Borkami—dają się zauważyć oko-
liczności, mogące wprost lub pośrednio

wpływać na bezpieczeństwo tego po-
ciągu?

IV. W którym punkcie drogi i w któ-
rej części pociągu rozpoczęło się rozbi-
cie d. 17/29 października 1888 r.?

V. W czym leży przyczyna rozbicia?
VI. Czemu przypisać należy tak nisz-
czące rezultaty rozbicia?

Protokół nr. 40 z r. 1888 d. 5/6 listo-
pada, sędzia śledczy miasta Charkowa
do spraw szczególnej wagi w obecności
oberprokuratora departamentu kasacyj-
nego kryminalnego rządzącego senatu,
A. T. Koni, prokuratora charkowskiej
izby sądowej, I. P. Zakrewskiego i p.
o. prokuratora sądu okręgowego char-
kowskiego, N. A. Dublańskiego—przed-
stawił do opinii pp. ekspertów: W. N.
Spasowskiego, A. R. Stabrowskiego,
P. I. Zamiatnina, F. I. Szmita, A. A.
Wierchowcewa, A. N. Puszczenikowa,
S. E. Kolowrat-Czerwińskiego, I. A.
Arnszteina, W. F. Kartaszewa, F. I.
Herca, P. P. Fiedorowa, O. K. Millera,
A. P. Borodina, N. P. Pietrowa i N. L.
Szczukina, wniesione do protokołu z
d. 3 listopada pytania, przyczem wy-
żej wymienione osoby orzekły, co na-
stępuje:

A. Większością głosów. Co do pierw-
szego pytania zdaniem pp.: Spasowskie-
go, Stabrowskiego, Kolowrat-Czerwiń-
skiego, Kartaszewa, Puszczenikowa,

Herca, Fiedorowa, Szmita, Wierchow-
cewa i Zamiatnina, zauważyć się daje
następne wady i niedokładności, nie
mające wpływu na wynik:

a) niedosć silne przymocowanie pu-
deł wagonowych do wozów;

b) zły stan ruchomej części przednie-
go wózka w wagonie ministra komuni-
kacyi;

c) nadto zauważono wadliwość kra-
nu hamulca maszynisty i hamulca wa-
gonu Następcy Tronu.

Co do drugiego pytania: zdaniem
tychże samych osób tudzież pp. Arn-
szteina i Borodina:

1. Droga na nasypie wiorsty 277, na
miejscu rozbicia, ma na przestrzeni 150
sążni w stronę Rostowa pochylenie nie-
odpowiadające zatwierdzonemu pierw-
stokowo profilowi, profil zaś wykonaw-
czy nie był ekspertom przedstawiony.
Odstąpienia te jednak nie mają wpły-
wu na bezpieczeństwo biegu pociągów.

2) Pokłady sosnowe, grubosłojowe,
słaboszkliste przeleżały na drodze dwa
lata; zauważone na niektórych podkła-
dach nadgucie wierzechnego słoju na
głębokość do jednego cala na powierzch-
niach bocznych, znajdujących się w ba-
laście, niezmniejszało trwałości drzewa
w miejscach wbijania gwoździ, dla tego
też pokłady uważamy za dobre i ze
względem na ich stan zapewniające bieg

pociągów w granicach tych szybkości,
na jakie pozwalają istniejące przepisy,
zależne od średnicy kół, kursujących na
drodze parowozów.

3) Co do reszty urządzenia drogi, jak
naprzykład co do relsów, umocnień, ba-
lastu, układu i utrzymania drogi, jako
też co do stanu nasypu, nie dostrzeżono
żadnych nieprawidłowości.

Co do trzeciej kwestyi, też same oso-
by również jak i w kwestyi poprzedniej
zauważyły, że warunki: ruchu, składu i
zarządu pociągu Cesarskiego, zupełnie
wychodzą po za obręb warunków ruchu
zwykłego, zbadanego, wypróbowanego
i obliczonego wszechstronnie. (D. n.)

Wiadomości Kościelne.

Jutro w drugim dniu tygodniowego od-
pustu Najśw. Maryi Panny Szkaplerznej, o
9-ej rano, w kościele Panny Maryi na No-
wem Mieście, odprawioną zostanie solenna
wotywa.

Takaż wotywa, odprawi się jutro o 9-ej,
w kościele Pokarmeliickim na Lesznie.

Jutro, w kościele św. Krzyża, o 8-ej ra-
no, przed ołtarzem św. Wincentego a Paulo,
odprawioną zostanie uroczysta na cześć te-
go Świętego nowenna.

Jutrzejszemi niesporami, w kościele św.
Kazimierza (panien Sakramentek) na No-

Czerwony Testament.

POWIEŚĆ

Ksawerego de Montepin.

CZĘŚĆ DRUGA.

CZARODZIEJKA Z NAD MARNY.

(Ciąg dalszy.)

— Z największą przyjemnością — o
co to chodzi panu?...

— Gdzie mógłbym, oto kupić sobie
tutaj wędkę?...

— Na końcu ulicy, którą pan widzisz
przed sobą. Ojciec Tardif, pod znakiem:
„Grób Gujonów“. Chcę pan widzieć z
plotkami się rozprawić?...

— A właśnie... dla zabicia czasu po-
prostu.

— Nie wyłap pan tylko wszystkich...
Fouine wystąpiłby do pana z preten-
sya...

— Kto to ten Fouine? zapytał Paweł.

— Rodzaj filozofa w łachmanach...
rybak zapamiętał... brakonier wód

słodkich... Nikt nie w stanie dorównać
mu w tym względzie. Jeżeli kiedykol-
wiek nie nie złapie, to z pewnością, że
nie do złapania nie było. Filnt pierw-
szego rzędu. W gruncie dobre chłopa-
czysko. Często kupuję od niego zdo-
bycz. Jeżeli zabawisz pan tu czas jakiś,
a będziesz był nad rzeką, to go po-
znasz z pewnością...

— Ponieważ to taki majster, będą go
prosił, aby mnie wziął na naukę.

— Nie będzie to drogo kosztować,
butelka wina za lekcję.

Paweł podziękował restauratorowi i
udał się pod Grób Gujonów do ojca
Tardif, handlującego przyborami ry-
backimi.

Tam kupił potrzebne mu przybory i
powrócił na czołno z wędką, pudełecz-
kiem do robaków i haczykiem do zawie-
szania ryb złowionych. Złożył to wszy-
stko na spodzie statku, odczepił linę,
wziął wiosło w rękę i popłynął z wolna
ku małej zarosniętej łasze, stanowiącej
jedno z wybrzeży willi, którą nabył na
własność Jakób Lagarde, pod przybra-
nem nazwiskiem doktora amerykańskie-
go Thompsona.

Przebył rzekę i zatrzymał się pono-
wnie pod ogromną wierzbą, co szeroko
po nad wodą rozciągała gałąź, a sta-
nowiła jedną grupę z trzema kasztana-

mi różowymi, których konary gęstym li-
ściem okryte, nawet w czasie dnia skwar-
nego zapewniały chłód przyjemny.

Pod jednym z tych kasztanów stała
zwyczajna ławka wiejska.

Wierzba, kasztany i ławka należały
do parku *Petit Castel*.

Młody człowiek wyszykował wędkę,
założył robaka, sprawdził głębokość
wody za pomocą kulki ołowianej ucze-
pionej na końcu sznurka, nastawił od-
powiednie spławik, a zrobiwszy to wszy-
stko, usadowił się w szyi statku i zapu-
ścił wędkę.

Paweł nie był wcale rybakiem, był
sobie najzwyczajniejszym amatorem i
do tego amatorem nowicuszem, ale
przypadkiem wybrał sobie wyjątkowo
dobrą miejscowość.

Wyciągał też plotkę za plotką i cho-
wał do woreczka.

To łatwe powodzenie zachęciło go
niezmiernie i było mu pierwszą lekcją
owej świętej cierpliwości, która jest naj-
główniejszym przymiotem i najpierwszą
potrzebą łowiącego na wędkę. Nie dar-
mo bo jeden z rybaków żartownisiów
wypisał sobie na wędzisku taki oto epi-
gramat, nie zawsze może prawdziwy:

Wędka jest narzędziem o dwu końcach.
Do jednego z tych końców przyczepiony
jest haczyk, do drugiego niedołęstwo.

Z tem wszystkiem Paweł się bawił,
a to rzecz najgłówniejsza. Plotki brały
ciągłe, on ciągle wędkę wyciągał, ciągle
zakładał robaki, i ciągle zarzucał na
nowo.

Po dwu godzinach zabawki, znalazł
się w posiadaniu wcale przyzwoitego za-
sobu.

— Spojrzał na zegarek.

Była blisko trzecia.

— Nie jadam nigdy przed siódmą,
powiedział, gdy więc powrócił na szó-
stą, to będzie zupełnie w porę. Magda-
lena będzie i tak miała czasu więcej niż
potrzeba do załatwienia się z rybami...
Jeżeli tak pójdzie dalej jak dotąd, to
zdwoję zdobycz.

I zarzucił wędkę ponownie.

Czas był wyjątkowo piękny.

Słońce rzucało złociste promienie na
rzekę i żywym ogniem paliło, ale Pa-
weł znajdował się w atmosferze świeżej,
chłodnawej, wpośród rozkosznego cie-
niu...

Siedząc spokojnie, oichutko, śledził z
największym zajęciem, prawie ze wzru-
szeniem, najmniejsze poruszenie spła-
wika.

„Czy bierze?...“

To proste zapytanie, miało w tej
chwili dla niego najdonioślejsze zna-
czenie.

wem Mieście, rozpoczyna się całodienne odpustowe nabożeństwo, ku czci Najświętszego Sakramentu.

Ze spraw francuskich.

Kilka frakcyj republikańskich we Francji domaga się natychmiastowego odwołania się do konstytucji, ku czci Najświętszego Sakramentu.

Gabinet przychylił się do tego życzenia, są jednak trudności, które dokonaniu tych życzeń stoją na zawadzie.

Najpierwszą i najważniejszą zawiadaniem jest budżet, uchwalony przez Izbę i odesłany do senatu, który nie okazuje skłonności do zastosowania się do życzeń, wyrażonych przez ministerium, ażeby budżet ten (na rok 1890) zatwierdzić w brzmieniu, uchwalonym przez Izbę poselską.

Twierdzą, że kilka sekcji senatu popiera to życzenie, ale do porozumienia stanowczego jeszcze nie przyszło.

Natarczywość stwarza naturalną opozycję, tembardziej, że wyznaczono zbyt krótki termin, pierwotnie bowiem była mowa o możliwym zamknięciu sesji w dniu 14 b. m.

Nikt jednak nie przewidywał, że Izba straci tyle czasu, który nie był użyty na obrady nad budżetem, ale przeważnie na swary i znane już awantury.

Po ukończeniu tych burzliwych rozpraw, przypominano w Izbie i w prasie jeszcze jedną sprawę, potrzebującą ujednolicenia w drodze ustawodawczej.

Ważną ona była ze względu na najbliższe wybory i ważną nadewszystko dla stronnictwa republikańskiego, które nie chce, ażeby mogło przyjść do plebiscytu.

Jako środek otóż przeciwko temu, lewica wniosła na posiedzeniu onegdajszym projekt do prawa, stanowiący, że nikomu nie wolno ubiegać się o mandat równocześnie w więcej okręgach wyborczych, niż w dwóch.

Prawo takie, jak sami republikanie przyznają, to w pierwszym rzędzie broń przeciw Boulangerowi a względnie i przeciw niektórym bonapartystom, których tak samo jak frakcje monarchiczne podejrzewać dziś zaczynają o dwulicowość.

Jakkolwiek wszakże ustawy takiej

pragnęli republikanie, obawiali się jej sami, ponieważ projekt zawiera niektóre surowe postanowienia i kary, przewidziane kodeksem karnym.

Oprócz zasadniczego paragrafu, że kandydatowi wolno występować równocześnie tylko w dwóch okręgach wyborczych i postanowienia, że w ciągu sesji nie wolno się ubiegać żadnemu o mandat dopóty, dopóki dotychczasowego nie złożą, może deputowany, złożony mandat, wystąpić tylko w tym samym okręgu wyborczym.

Ścieśnienie takie, nie podobało się bardzo wielu, znającym zmienność prądów w okręgach miejskich i chwiejność zaufania kół robotniczych.

Dla tego mimo natarczywości jednych, wahał się inni, a intrygowali przedewszystkiem boulangiści i bonapartyści, którym chodziło o to, ażeby projekt powyższy, pozostał na zawsze projektem.

Ostatecznie nie udało się te wszystkie zapędy i projekt, jak doniosły telegramy, został przyjęty — Izba jednak była znowu widownią najwstrętniejszych skandalów.

Skoro bo oto, uznała Izba, że projekt podlega bezwzględnie rozpatrzeniu, wybuchły takie w niej hałasy i wrzaski, że na chwilę potrzeba było zawiesić posiedzenie, a następnie jednego z posłów, mianowicie Le Herisse'a, uznać za czasowo wyłączonego od obrad.

Le Herisse nie chciał się poddać tej decyzji, nie chciał ustąpić z trybuny i siłą aż zbrojną potrzeba go było wyprowadzić z sali.

Nowy projekt, jak już zaznaczyliśmy, został z tem wszystkiem zawotowany, ale te ciągłe sceny burzliwe, narażają Francję na pośmiewisko w oczach świata i o patriotyzmie francuzów nie do brze mówią.

Kronika polityczna.

Holandya. Najdłużej z państw drugorzędnych, ciągała się Holandya z naśladowaniem wielkich mocarstw pod względem zwiększenia sił zbrojnych. Ustanowiono wprawdzie już w jesieni roku zeszłego komisję, mającą wypracować projekt reorganizacji marynarki i wojsk lądowych, komisya wypracowała w istocie plan powiększenia jednej

i drugiej, ale praca jej pozostała dotąd bez praktycznego rezultatu.

Teraz dopiero opinia publiczna zaczęła się zajmować kwestyą uzbrojeń, domagając się, ażeby rząd nareszcie coś na polu militarnem uczynił. Lubo terytorium Holandyi w Europie jest szczupłym, posiada przecież tak rozległe posiadłości zamorskie, iż zaliczyć ją można do jednego z większych państw kolonialnych, posiada bowiem w osadach swoich przeszło 30 milionów poddanych. Marynarka więc dla niej musi mieć wyjątkowo ważne znaczenie. To też jak w Anglii, tak i w Holandyi, opinia publiczna zajmuje się przede wszystkim siłami morskimi, nieodpowiednie potrzebami do utrzymania posiadłości zaeuropejskich — a zarazem w niemniejszym stopniu do obrony metropolii. Z tego powodu, wielkie i nader przykre sprawy musiały wrażeń artykułu kapitana okrętowego Halverhout, zamieszczony niedawno temu w piśmie „Nieuws van den Dag”, zawierający ostrą krytykę dzisiejszej marynarki holenderskiej.

Obecnie siły morskie Holandyi, według kapitana Halverhouta, nie wystarczają nawet do zabezpieczenia rozległej sieci wodnej Niderlandów, ich licznych kanałów i rzek. Kraj rozporządza w tym celu tylko sześcioma statkami, gdy co najmniej, potrzebąby na to dziewięć statków. Zachodzi dalej nagła potrzeba zaopatrzenia się w łodzie torpedowe nowej konstrukcji.

Dla zabezpieczenia drogi wodnej z zatoki Zuyder do Dortrechtu i Rotterdamu potrzeba podwójnej eskadry, z której jedna powinna zająć pozycję na północy, druga na południu wymienionej drogi.

Wakutek organizacji marynarki z 1884 roku, — powiada dalej autor artykułu, — czwarta część tylko marynarzy do służby obowiązanych, służy rocznie de facto przez cztery miesiące letnie. Gdyby tedy niespodzianie ogólne uruchomienie floty nastąpić musiało, wynikłoby największe zamieszanie. Naczelny dowódzca sił morskich nie zna swoich statków, ani też ich komendantów; komendanci ze swej strony nie znają oficerów i osad.

Taki stan rzeczy zresztą nie po raz pierwszy publicznie jest poruszonym. Już na przedostatniej sesji parlamentarnej, — dowodził deputowany Roose-

boom, że 46 statków wojennych, pancerników i łodzi działowych, z których składa się flota holenderska, z największą tylko trudnością mogłyby być postawione na stopie wojennej.

Kapitan Halverhout zwraca dalej uwagę na tę okoliczność, że ani Amsterdam, ani Rotterdam nie posiadają arsenałów morskich; brak nawet przystępnej dla statków wojennych drogi wodnej między temi dwoma miastami. W końcu zaznacza Halverhout, w jakich rozmiarach marynarka powinna być wzmocniona, jeżeli potrzebom obrony kraju ma zadosyć uczynić. Zdaniem jego, flota składać się powinna z 16 wielkich pancerników bojowych, 25 statków towarowych, 13 mniejszych statków pancernych, 30 parowych łodzi działowych, 20 torpedowych, 28 rezerwowych łodzi torpedowych, 9 statków rzecznych i 3 statków awiso.

Co się tyczy armii lądowej, komisya wojskowa żąda podwyższenia armii stałej do 110,000 ludzi i utworzenia landwery w sile 50,000 ludzi. Roczny kontyngens rekrutów wynosił ma 15 tysięcy ludzi; budżet wojakowy będzie na przyszłość wyższy o 650,000 florenów rocznie.

Belgia. W Brukseli zbierze się w jesieni nowa konferencya afrykańska, na udział w której, po długim wahaniu się, zgodziła się teraz Francya. Według pierwotnego projektu, program narad ograniczać się miał wyłącznie do kwestyi przytłumienia handlu niewolnikami. Niektóre przeciwko mocarstwa pragną, ażeby konferencya zajęła się nadto ściślejszym określeniem granic posiadłości europejskich państw w Afryce. Kwestya ta mianowicie ważną jest dla Portugalii, narażonej na rozszczępania anglików, zaprzeczających jej praw do pewnych terytoriów. Państwo Kongo pragnie również uzyskać ściśle określenie swych granic, ale, że Francya sobie tego nie życzy, wątpią, czy ona zgodzi się na rozszerzenie programu obrad konferencyi. Gdyby zaś ta ostatnia zmuszona była zajmować się tylko kwestyą przytłumienia niewolnictwa, znaczenie jej będzie może wielkiem pod względem humanitarnym, ale pod względem politycznym żadne. Projekt zebrania konferencyi wyszedł od Belgii, ale Anglia głównie zachęcała ją do wystąpienia z nim. Anglia zatem zdaje się

Pochłonięty tak cały, nie miał naturalnie możności posłyszeć lekkiego szelestu trawy, prawie tuż po za sobą w parku *Petit Castel*.

Nie dostrzegł też wcale zwinnej, przepięknej postaci, która postępowwała z książką w ręku i zajęła miejsce na ławce pod cieniem kasztanów, okrytych różowym kwiatem.

Jeżeli Paweł Fromental nie wiedział nie zgola o młodej damie, która zamieszkiwała o dwa kroki od prześlicznego brzegu Marne, to ta dama ze swej strony ani żartem nie przypuszczała obecności czółna i rybaka, schowanych przed jej wzrokiem po za gałęziami wierzbiny.

W tem pięknie, o którym mowa stworzeniu, nasi czytelnicy poznali odrazu zapewne pannę Martę de Grand-Champ.

Zajęta była czytaniem romansu, prawie już zapomnianego, trochę parodoksalnego, romansu pani Emilii de Girardin, zatytułowanego: „*Małgorzata, albo dwie miłości*.” Historia to cierpienia serca, szarpanego przez dwa uczucia jednaki i nie mogące się zdecydować, historia zakończona heroiczną śmiercią bohaterki, w której piersi serce to biło.

Marta dobiegała właśnie do końca książki i była w miejscu, gdy *Małgo-*

zrąta zwracając się myślą do Roberta de la Tresnaye powiada:

— *Jeżeli jego nie zaślubię umrę!*...

I jednocześnie dodaje:

— *Czyż mogłabym być bez Stefana Darnac?*...

Córkanieboszczki Periny Grand-Champ, w chwili gdy się opowiadanie nasze zaczyna, miała czyste serce dziewicze.

Nigdy nie można twierdzić, czy takie serce nie odda się pewnego pięknego poranku bezwzględnie komuś, który je pierwszy do silniejszego pobudzi uderzenia.

Dwoistość uczucia, o jakiej dopiero co czytała, uważała Marta za coś anormalnego, niemożliwego, i była przekonana, że ona nie byłaby nigdy zdolną do takich dwu uczuć jednocześnie.

— Gdybym się kiedykolwiek zakochała — szepnęła nagle sierota, wypuszczając książkę z ręki i patrząc po przed siebie swymi wielkimi oczyma — jestem jak najbardziej przekonana, że byłaby to miłość niepodzielna.

Moje serce do jednego tylko należećby mogło.

Myśli o miłości, wzruszają wszystkie młode dusze.

Marta zapadła w zadumę.

Prawie w tej samej chwili posłyszała jakiś szmer, który ją nagle przebudził.

Był to jakby plusk jakiś niewyraźny na wodzie.

Podniosła się i rzuciła okiem do koła.

Po przez gęste liście wierzb, spostrzegła najpierw wędkę, potem rękę trzymającą wędzisko, potem drugą rękę trzymającą sznurek i starającą się odczepić z haczyka ogromnego leszcza broniącego się energicznie.

Po króciutkiej walce, leszcz został pokonany i jednocześnie rozległ się głos wesół, niepodobnie brzmiący, aby mógł być posłyszany:

— A no, to się już nazywa prawdziwie piękną sztuką. Moja stara Magdalena, własnym swoim oczom wierzyć nie będzie chciała.

Głos Pawła był miły i dźwięczny.

Uderzył on silnie Martę, która ciekawa jak wszystkie córki Ewy, postanowiła przekonać się, do kogo ten głos należał.

W następstwie tego postanowienia, posunęła się na skraj brzegu, chwyciła za gałąź wierzb, do której Paweł czółno swoje umocował i... wychyliła przed siebie.

Ruch zanadto pospieszny sprawił, że straciła równowagę i z okrzykiem przestachu się ześlizgnęła. Byłaby wpadła do wody, gdyby nie to, że przypadkiem zaczęła jedną nóżką o korzenie.

Książka z rąk jej wypadła, potoczyła się po pochyłości i zatrzymała przy statku Pawła.

Ten zajęty niezmiernie swoim świetnym połowem, siedział w czółnie w kuczki i usiłował wykonać operacyę niezmiernie dla jego niewprawnych palców trudną, usiłował poskromić leszcza, który się odczepił i skakał po czółnie jak szalony.

Posłyszawszy okrzyk wydany przez Martę Grand-Champ, drgnął, odwrócił głowę w stronę z której krzyk pochodził i stanął jak wryty.

Obraz zarówno świetny jak niespodziany przedstawił się jego oczom.

Piękna twarz sieroty, kąpiąca się w przejrzystym świetle i otoczona zielenią, wydawała się zachwycającą.

Było to zjawisko fantastyczne... i urocze...

Patrząc na tę idealną postać dziewczęcą, na te wielkie zwrócone ku sobie aksamitne oczy, Paweł poczuł się do głębi duszy wzruszonym.

Pierwszy raz w swem życiu doświadczył podobnie dziwnego wrażenia, pierwszy raz doznał jakiegoś uczucia nieokreślonego, ale przyjemnego nad wyraz.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

być najbardziej interesowaną w dojściu do skutku konferencji.

Egipt. Wiadomości z górnego Egiptu stają się coraz bardziej dla anglików niepomyślnymi. Pokazuje się z nich, że poprzednie doniesienia o powodzeniu pułkownika Wodhouse, były zmyślane. Machdziści nie tylko nie zostali przez niego pobici, lecz jego samego pobili i posuwają się ciągle ku północy. Według oświadczeń Stanhopa w parlamencie angielskim, zbliżyli się oni już tak znacznie do Assuanu, iż staje się prawdopodobnem, iż staną w tym ważnym punkcie przedzie od posiłków angielskich. Siły ich obliczają Anglicy teraz na 7,000 ludzi z 800 wielbłędami i przypuszczają słusznie podobno, że za pierwszą kolumną posuwają się inne. O ile wnosić można z licznych wskazówek obecnie nadchodzących, machdziści przystąpili do dawno zapowiadanego ataku na Egipt. Anglicy zaś dali nowy dowód swego niedbalstwa, jeżeli wcześniej nie spostrzegli grożącego im niebezpieczeństwa, oddawna bowiem machdziści musieli robić w bliskości granicy przygotowania do ruchu zaczepnego. Teraz dopiero pośpiesznie ściągają posiłki z Cypru, Malty a nawet z Anglii, ale zanim te staną na widowni wojny, machdziści daleko posunąć się mogą na północ. Na pozór wprowadzie, grozi im w końcu klęska, gdyż gdziekolwiek natknie się nareszcie na większe siły angielskie, grozić się im zdaje niezawodnie klęska, która stanie się dla nich zgubną, gdyż odwrót okaże się dla nich prawdopodobnie niemożliwym. Pozostaje atoli pytaniem, jaką postawę przybierze ludność Egiptu, która anglików nienawidzi i oddawna czeka na przybycie machdzistów? Gdyby w Egipcie nastąpiło powstanie, położenie anglików stałoby się w wysokim stopniu krytycznem.

Z teatryków ogródkowych.

„Żyd“ El...y'ego — „Nowa Francillon“ Abrahamowicza i Ruszkowskiego. — „Bracia Lafrogue“ Theurienta i Lyona.

Z pomiędzy nowości ostatnich kilku dni, pierwsze miejsce należy się utworowi Asnyka, zatytułowanemu „Żyd“.

Asnyk, poeta całą duszą, w dramacie tym przedstawił położenie prze-

chrzczonego potomka Izraela, który mimo kolosalnej fortuny nie może pozyskać serca ukochanej kobiety, dla tego tylko, że był żydem. Natalia odrzuciła jego rękę — a wyszła za Leliwskiego, letkiewicza, nie cofającego się dla uniknięcia ruiny przed skradzeniem brylantów własnej żonie. Weinberg jednak pragnie osiągnąć tę kobietę i w tym celu nie uchyla się od czynów najszlachetniejszych i najnieślachetniejszych intrygi, w którą wciął młodych małżonków.

Natalia dowiaduje się z własnych ust męża, jak upadł moralnie, wzdryga się, że mogła oddać mu rękę, cierpi nad położeniem w jakim się znalazła — a w walce z samą sobą ulega podszeptom młodego Skierskiego, zakochanego w niej i postanawia z nim uciec. Czas i miejsce oznaczone — jednak na schadzki przybywa podstępny Weinberg.

Natalia oburza się, napróżno jednak słowami pogardy pragnie nacechować czyn ex-konkurenta — „Żyda“, ten za całą odpowiedź rzuca jej wyraz „upadła“. Sytuacja wysoce naprężona, zjawia się bowiem Skierski i Władysław i kończy się pojedynkiem amerykańskim. Weinberg odbiera sobie życie, wpraw jednak pragnie pomścić się na ukochanej — strzela do niej, lecz zamiast Natalii zabija Skierskiego.

„Żyd“ w opracowaniu scenicznym znamionuje niewprawną rękę, przytem sama postać tytułowa jest dziwną mieszaniną sprzecznych charakterów, którą wytłumaczyć chyba tylko można przez wyraz „krew“. I Natalia nie utrzymuje się w charakterze do końca, pełna zasad niby granit trwałych, daje się uwieść słowom zakochanego młodzieńca. Przytem wprowadzanie i wyprowadzanie figur odbywa się jakby na rozkaz — a nie wypływa z samej akcyi.

Te jednak słabe strony zacierają się wobec świetnego dialogu. W każdym wyrazie czuje się poeetę, to też „Żyda“ każdy słucha z namaszczeniem i żal się robi opuszczając teatr „Alhambra“.

Do wywołania takiego wrażenia przyczynili się również artyści, szczególnie p. Otrębowa i p. Knake-Zawadzki, który trudną postać „Żyda“ odtworzył z prawdziwym talentem, wykazując smak artystyczny w opracowaniu najdrobniejszych szczegółów. Sztukę i artystów przyjmowano z zapalem.

„Nowa Francillon“ jest to arcy-wesoła krotkowiła jednoaktowa, pełna humoru, do której jako główna postać wchodzi młoda mężatka, naśladowca Damasowską „Francillon“.

Premiera wystawiona w „Eldorado“ zyskała sobie uznanie, jak również przyjmujący w niej udział artyści: panie Biełkowska i Adler, pp. Swaryczewski, Łaski i S. Sarnowski.

O drugiej premierze, dawanej w tymże ogródku, tego samego powiedzieć nie można. „Bracia Lafrogue“ jest komedią słabą, tak w pomyśle jak i opracowaniu, przytem tłumaczenie nie wytrzymuje krytyki. Co więcej, do ujemnego wrażenia przyczynili się artyści sami, grając z dziwnym niedbalstwem. Na wyróżnienie zasługują jedynie pp. Swaryczewski i Łaski.

Tylko dzięki p. Tomaszewiczowi, wyteranowi scen prowincjonalnych, występującemu w „Burszach“ zawdzięczyć należy, iż publiczność pod lepszym wrażeniem opuszczała teatrzyk.

— wg —

Z miasta i kraju.

* Ulica Wierzbowa z powodu rozpoczętej budowy kanału, została od dziś dla przejazdu zamkniętą.

* P. Marcell Wismont, były przez lat 11 sędzia śledczy powiatów nowomińskiego i radzyńskiego, na mocy decyzji sądu okręgowego warszawskiego, mianowany został adwokatem przysięgłym z miejscem zamieszkania w Warszawie.

* Ze sztuki. Obraz H. Siemiradzkiego p. t. „Fryne w Eleuzis“ już tylko kilka dni pozostanie na wystawie Towarzystwa sztuk pięknych, i najdalej w przyszłą sobotę wysłany zostanie za granicę.

* Pan Bronisław Holc artysta rzeźbiarz, którego prace rodzajowe (typy krajowe), na wystawach w Wiedniu, Krakowie i Lwowie zyskiwały uznanie krytyki, po odbyciu studyów w Wiedniu i Paryżu, powrócił na stałe do kraju i osiedlił się w Warszawie. Specyalnością p. Holca są rzeźby rodzajowe i religijne w terrakocie.

* Nagroda. Stróże domów: pod nrem 38-ym na Starem Mieście, Matensz Bie-

droński, pod nrem 16-ym na Solnej Kazimierz Skąpski, i pod nrem 17-ym na Solnej Józef Bogiel, za zatrzymanie rzemieślników, otrzymali od p. o. oberpolicmajstra po rs. 3 nagrody.

* Na grób rodaka!... Członkowie towarzystwa dahomejskich, według słów listu nadesłanego „Kuryerowi Warszawskiemu“ z Lublina, po powrocie do ojczyzny nadesłał do Warszawy woreczek z ziemią afrykańską.

Posyłka będzie przeznaczoną na grób towarzysza, pogrzebanego na cmentarzu ewangelicko-angberskim.

Według wierzenia dahomejskich pogrzebiony na obcej ziemi nie może się dostać do nieba, należy mu więc położyć na grobie choć garstkę ziemi ojczystej.

* Za dwa wielkie oleandry ustawione przed cukiernią p. Pagowskiego na ul. Marszałkowskiej, jakiś amator, francuz przejezdny, ofiarowywał wczoraj 150 rs., p. P. jednakże się nie zgodził na sprzedaż.

* Wielki organ, zamówiony przed kilku miesiącami przez proboszcza kościoła parafialnego w Władysławowie, w gub. Suwalskiej, został ostatecznie wykonany przez organmistrza p. Szymańskiego. Organ kosztuje 4,800 rs. i jutro rano wyprawionym będzie koleją do Władysławowa.

* Do Stowarzyszenia sub. han. wyznania mojżeszowego, po wyborach onegdajszych weszli do zarządu na 168-głosujących: Bernad Lanterbach (161 gł.), Izidor Zand (152 gł.), Edward Wiślicki (146 gł.), Leopold Dawison (118 gł.), Ludwik Rosenbach (109 gł.), Maksymilian Szmidberg (109 gł.), Bronisław Goldfeden (58 gł.). Do cząstkowego zebrania: Teofil Nachtlicht (152 gł.), Jakób Asterblum (149 gł.), Maurycy Kaliski (149 gł.), Maurycy Raabe (149 gł.), Adolf Goldman (146 gł.), Dawid Flambeg (139 gł.), Bernard Poznański (132 gł.), Wiktor Koparek (111 gł.), Józef Rotszajn (104 gł.), Henryk Najmanowicz (97 gł.), Benedykt Grünbaum (97 gł.), Nikodem Grünbaum (94 gł.), Mieczysław Mutermilch (92 gł.), Adam Silberbaum (89 gł.), Roman Maliniak (79 gł.), Ludwik Koral (78 gł.), Ludwik Godfyd (gł. 73.), Jakób Ciesielski (71 gł.), Izidor

ZA SZCZĘŚCIEM

NOWELLA

przez

P. Heysago.

(Przekład z niemieckiego.)

(Język oralszy.)

Któż to wie — rzekła — czy zechce mnie przyjąć jak się dowie o całej mojej historii, i poślizy, że mnie wyswobodzisz z zajeźdnego domu?

Wyrachowała dokładnie dzień, w którym miał powrócić, aby ją zabrać z sobą. Ponieważ to miało nastąpić po Zielonych Świątkach, a ona dłużej w tym domu pozostać nie mogła, chciała więc przez ten czas zamieszkać u pewnej starej mieszkarki, której córkę uczyła delikatnych robótek kobiecych.

Wdowa jest dla niej wielce przychylną, i teraz sama mieszka w domku nad Dunajem, gdyż jej córka niedawno wyjechała za mąż i przebywa na prowincyi.

Potem musiał jej opowiadać o swojej matce, o domu, o interesach, o rodzaju życia, jakie pędził w swym rodzinnym miejscu; słuchała tego wszystkiego cicho, prawie wesoło; jej ręka w jego rękę spoczywała, lecz oczy wciąż miała spuszczane, kiedy niekiedy czoło się jej marszczyło, jakby ją jakaś myśl niepokoiła.

Wreszcie powstała i pożegnała się z nim uściśnieniem ręki.

— Chętnieby cię pocałowała, rzekła, ale lękam się. Inaczej będzie, gdy błogosławieństwo nad nami wyrzuczone będzie. Przynajmniej tak się spodziewam...

Praykro mu było, że w ten sposób z nią się rozstawał, ale sam widział jej wewnętrzną walkę, i chciał jej oszczędzić jakiego nowego przerażenia.

Tylko na samym progu mocno przycisnął ją do piersi i przeciągnął w oczy zanurzył spojrzenie.

Tu jest jakieś ciemne miejsce — rzekł sobie w duszy — rozwińmy je. Spój ślódka moja żono.

Dotknął spragnionemi ustami jej policzków i puścił rękę.

Potem poświęcił jej i rozkoszował się widokiem jej cudnej postaci, jak rękami i oczami z nim się zegnając zeszła po schodach do przedsionku, przed swo-

im pokoikiem jeszcze się zatrzymała, wyszeptawszy cicho: „dobranoc!“

Dobrze się wywiedziawszy, gdzie leży dom wdowy, nazajutrz zaraz się tam udał. Był to dom jeden z najstarszych w mieście, wysoce podmurowany, stał nad samym Dunajem, który w czasie wezbrania wody wlewał się zwykle w dolne piętro.

Od nlicy były duże drzwi zamykające się sklepioną w łuki ozdobione rzeźbiarską robotą; zamiast dzwonka wisiał duży młotek żelazny, niby język wychodzący z łwiej paszczki.

Wewnątrz wszystko było wygodnie i białe, a sama gospodyni ze swoim wesołym usposobieniem wydała się mu najstosowniejszą towarzyszką dla jego melancholicznej narzeczonej.

Przypuścił ją do tajemnicy i polecił jej opiece gości, wręczając pieniądze na wszystkie potrzeby; tak, aby jej na niemi nie zabrakło.

Zrazu poczuła kobieta ani nie chciała słuchać o pieniądzach, utrzymując, że ona jej daleko więcej zawdzięcza, że z serca ją to cieszy, iż do niej udać się zechce.

Potem rozpytywała się w pochwałach, które nader były przyjemne narzeczonemu, chociaż nic nowego się nie dowiedział.

Na odchodnym prosił ją tylko, aby czuwała nad jego narzeczoną i nie dała jej dręczyć się i smuć rzeczami, które są próżnem przywidzeniem.

— W każdym razie rzekł w końcu, za kilka dni wrócę, wtedy spodziewam się, że ją weselszą zastanę.

Kobieta przyrzekła najtroskliwiej ją pielęgnować; i uszczęśliwiony narzeczonny wrócił zaraz do hotelu, aby jeszcze przed południem udać się w podróż do domu.

Dziewczyna sama nalegała o to z jakimś dziwnym pośpiechem, na który przecież nie zwracał uwagi, sądząc, iż tu idzie o rychłą jego powrót.

Przed ludźmi domowymi musieli sobie przymus zadawać, tym sposobem wsiadł do powozu bez pożegnania, jak sobie życzyła.

O tej jego podróży nie mamy co do nadmienienia; bez żadnego przypadku wrócił do matki i po należytem wyświadczeniu się otrzymał jej błogosławieństwo dla nowej narzeczonej, nie z taką wprawdzie radością jak się spodziewał, ależ trudno tego było wymagać, gdyż rozsądnej staruszce nie wszystko w tak różowych przedstawiało się kolorach, jak jej zakochanemu synowi, jednakże z całego serca dała pozwolenie, gdyż

Rosental (67 gł.), Maurycy Barchan (64 gł.).

* W odbytych zjeździe koleżeńskim b. uczni gimnazjum gubernialnego warszawskiego, którzy ukończyli takowe w latach 1854 i 1855—jako w 35 letnią rocznicę przyjęli udział: ks. prałat Ignacy Dudrewicz proboszcz parafii kościoła Najświętszej Maryi Loretanśkiej na Pradze, August Dhieł superintendent kościoła ewangelicko-reformowanego, Adolf Oppman pastor ewangelicko-anglikański w Łowiczu, Bogumił Foland wice-prezes teatrów warszawskich, prezes konsystorza ewangelicko-reformowanego, Antoni Hirszel starszy radca prokurator, Seweryn Lutostański członek izby sądowej, Stanisław Rotwand mecenas, Ludwik Rutkiewicz rejent, Tomasz Wysocki adwokat, Feliks Dutkiewicz doktor, Józef Leśniewski doktor, Władysław Stronczyński inżynier górniczy w Dąbrowie, Stanisław Seget profesor, Aleksander Lochman kasyer Towarzystwa kredytowego ziemskiego, Bronisław Knoll urzędnik kolei warszawsko-wiedeńskiej, Edmund Sadowski urz. izby obrachunkowej, Teofil Roguski urz. akocyzy, Ignacy Ziemiński urz. komisji emerytalnej, Szymon Zewald urz. Towarzystwa kredytowego miasta Warszawy, Aleksander Gano urz. urzędnik teatru rządowego, Ignacy Trembiński emeryt, Władysław Wojczyński urz. urzędu loteryi, Władysław Karpiński urz. kolei terespolskiej, Oton Piętraszewski obywatel ziemski, Adolf Ostrowski artysta teatrów warszawskich, oraz profesorowie: mecenas Thiene i Antoni Wróblewski.

* Przez zemstę. Wczoraj, o 8-ej wieczorem, w domu przy ulicy Twardej, Nr. 25, spełnionem zostało zabójstwo, którego dopuściła się kobieta.

W domu tym, u miejscowego stróża, Bronisława Wylazińskiego, zamieszkiwała niejaką Łucya Kamińska, licząca lat 42, i trudniąca się posługą w domach prywatnych.

Kamińska ta, poczęła od pewnego czasu bałamucić Wylazińskiego, człowieka żonatego i ojca czworga dzieci nieletnich.

Zona W., młoda, dopiero lat 35, licząca, domyślała się bliższych stosunków męża z K., i często mu z tego powodu robiła wyrzuty, co znowu stawało się

niejednokrotnie przyczyną gwałtownych scen i bójek małżeńskich.

Tak rzeczy trwały miesiąc cały, aż wczoraj, Wylazińska przydybała wiadomości o mężu na schadzce z K., w jednym z zaułków domu.

Gruchając „parę“ natychmiast rozłączyła, Kamińskiej pogroziła, a mężowi dała pięścią kilka kulaków.

Wylaziński przyrzekł poprawę, spokojna na pozór żona jego, powróciła do mieszkania. Ale spokój Wylazińskiej był tylko jak się okazało pozornym.

Niejak Czyżewski, mieszkaniec tego samego domu, wracając o 8-ej z miasta do swojej suteryny, spostrzegł o to z najwyższym przerażeniem, leżące w ciemnej i długiej sieni ciało jakieś, dające słabe znaki życia. Wybiegł z tego powodu natychmiast na podwórze i zawałał o pomoc.

W jednej chwili zbiegli się strwożeni mieszkańcy, a oczom ich przedstawił się okropny widok.

W korytarzu leżała kobieta z twarzą okrwawioną i sączącą się raną, zadaną w lewy bok. Kobieta ta zdołała zawałać tylko:

— O, la Boga! felczera... i zmarła.

Wzywany felczer p. Blumberg, z ulicy Twardej Nr. 32, obtarł twarz kobiety z krwi, co dało możność jej poznania. Była to owa Kamińska, z ciosem śmiertelnym pod piętą zębem.

O wypadku zawiadomiono natychmiast cyrkul VIII policyjny, z którego przybyli zaraz i agenci do początkowego badania.

Około 9-ej wieczorem, przybył sędzia śledczy p. Manersberger, a zaraz potem towarzyszył prokuratora p. Krzyżanowski.

Zeznanie stróża domu, który opowiedział o zajściu z żoną o Kamińską, wyświetliły sprawę.

Wylazińska z początku zapierała się wszystkiego, lecz zaraz potem przyznała się do winy. Dopuściła się ona okropnego czynu wwniesieniu, przez zemstę i napadła na Kamińską w ciemnym korytarzu, napadła na nią z tyłu, usta zatkała ręką i zadała w lewy bok głęboką ranę, ostrą, krótkim narzędziem.

Wylazińska przed dwoma zaledwie tygodniami powiła dziecko.

Ciepła dziś rano o 7-ej stopni 13, wczoraj w południe ciepła stopni 26.

Kradzieże. P. Aleksandrowi Możejkiemu, w przejściu przez ulicę Marszałkowską na rogu Żurawiej, wyciągnięto z kieszeni złoty wartości 80 rs.

— Inżynierowi Lądlejewi, skradziono portfel z różnymi papierami, przysłanymi z Frankfurtu.

Zniknięcie. Aleksander Prager, uczeń szkoły realnej, 14 lat liczący, zamieszkały przy ulicy Bednarskiej pod nr. 31, wyszedł z domu w ubiegły piątek i dotychczas nie powrócił.

Spadnięcie. Robotnik Edward Obermeitl pracujący przy odnawianiu domu nr. 154 na ulicy Marszałkowskiej, spadł wczoraj z wysokości 2-go piętra na bruk i poniósł śmierć na miejscu.

Nieszczęśliwy żył lat 26.

W łaźni. Wczoraj wieczorem w łaźni Kwapińskiego przy ulicy Dobrej, zachorował nagle niewiadomy z nazwiska człowiek którego bezwzględnie odwieziono do szpitala żydowskiego.

Nieznamomy zmarł wkrótce po przybyciu do szpitala.

Kości ludzkie. Na ulicy Rymarskiej przy kopaniu kanału, wydobyto wczoraj z głębi szkielet człowieka.

Wedle orzeczenia lekarzy, są to szczątki mężczyzny, pochowanego w tem miejscu przed kilkudziesięciu laty.

Kości przewieziono na cmentarz.

* Łowicz. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).

W dniu 7 b. m., nasza straż ochotnicza, obchodziła 10-cio letnią rocznicę istnienia.

O 10 ej rano, w kościele Popijarskim odprawiono nabożeństwo, w czasie którego amatorowie odegrali mszę Schendermajera G dar, na offertorium zaś p. Więć... odśpiewała solo „Bex Christe primo genite“ Damzego, a na benedictus prześlicznie odśpiewano duet „Święta Maryo“ Donizettiego.

O 7-ej wieczorem, na dziedzińcu przy teatrze miejscowym, rozpoczęły się rozmaitego rodzaju ewolucje, jak np. chodzenie w workach, tłuczenie garnków glinianych i t. p.

Do wyścigów stanęło 36 strażaków, z których 9-ciu najpierw przybyłych do mety, otrzymało upominki na ten cel przeznaczone.

Tłuczenie garnków zawieszonych na odpowiednim przyrządzie, (w których znajdowały się rozmaite przedmioty jak

np. ruble srebrne, zegarki, portmonetki, woda, nawet popiół), odbywało się pojedynczo; publiczność oklaskiwała tych, którzy stawali się posiadaczami fantów wygranych, mniej szczęśliwi, t. j. oblani wodą lub obsypani popiołem, wzbudzali śmiech zadowolenia.

Następnie rozpoczęła się zabawa tańcująca w teatrze, która trwała aż do rana; do kontredansa stanęło przeszło 30 par.

Czynnych członków straży ogniowej jest 130, z dniem każdym jednak zwiększając się jej szeregi, dzięki trafnemu postępowaniu naczelnika straży ogniowej p. E. i członka protektora p. P., prezydenta miasta; liczba członków honorowych jest zato nadzwyczaj skromna, bo zaledwie do obecnej chwili zapłaciło 31 składkę za r. b., szczególnie pp. właściciele domów lubo najbardziej interesowani, wcale się nie poczuwają do obowiązku.

Wybory na naczelnika straży i członków komitetu, odłożone do 1 Stycznia r. p.

Burze nawiedzają nas dosyć często:

W dniu 10 b. m. we wsi Jamno o 6 wiorst od miasta, pioran zabił Franciszka Charustę wraz z parą koni, inny spełnił zabudowania mieszkalne, stodołę i kilka obór.

We wsi Wygoda ogłuszył małego chłopca a parę koni zabił na miejscu.

W dniu 13 b. m. w nocy straż ogniowa została zaalarmowana pożarem we wsi Zielkowice, który po przybyciu na miejsce natychmiast ugasiła.

„Echo“.

* Olkusz, gub. Kielecka. (List „Dziennika Dla Wszystkich“).

Po kilkodziennych upałach dochodzących do 30° R. 12 b. m. o god. 1½ po południu, nagle zerwał się nadzwyczajny wiatr, a niosąc tumany kurzu łamał gałęzie drzew i zrywał dachy na domach. Jednocześnie powstała burza z błyskawicami i grzmotami, która uderzając silnie kropolistym deszczem pędzonym z zachodu, położyła wszelkie nieżęte zboża tak, że nie ma nadziei żeby się popodnosiły i należyście dojrzwały. Spadło też kilka piorunów ale większych szkód nie przyczyniły.

Burza trwała trzy kwadranse a następnie ładnie się wypogodziło. Znowu zaraz jednakże w nocy, na 13 lipca o god. 1½, zerwała się ponowna bu-

miała tyle w nim ufnosci, iż nie zrobił wyboru, któryby nie był jego godnym.

Sama przyśpieszała jego odjazd i zgodziła się chętnie, gdy przyszło mu do głowy wziąć konie pocztowe do pięknego nowego powozu, który niedawno sprawił dla matki, ponieważ lekko niósł na resorach.

Jedną tylko noc zabawił w swoim domu, tak właśnie jak się umówił z Leną, i wyruszył w podróż powrotną do Regensburga, ujeżdżając dziennie znaczny kawał drogi.

Jakże mu było serce gdy ostatniego poranku wstawszy powiedział sobie, że tylko dwanaście godzin jazdy oddziela go od jego szczęścia.

Nie pisał do niej, bo list nadszedłby dopiero po jego przybyciu na miejsce. Jakże rozkosznym wyobrażał sobie powitanie z ukochaną, po tym krótkim czasie próby, jakże był niecierpliwy, wioząc z sobą dobre nowiny od matki, spędzić ostatnie cienie z jej twarzy i bez żadnych już względów i powstrzymań objąć ją w swoje ramiona, jako swoją ukochaną własność!

Przez hojne datki naglił pocetylionów do pospiechu, w południe zaledwie sobie pozwalał naprędce przygotowanego posiłku.

Wyrachowali oboje, że o siódmej go-

dzinie wieczorem będzie mógł przybyć, jeśli wszystko pójdzie dobrze, i ekstra-pocztą puścił się w podróż.

Teraz spodziewał się, że parę godzin zyska i wcześniejszym powrotem miłą jej zrobi niespodziankę.

To też ani na chwilę nie obalałmuściło go to, gdy mając zaledwie dwie stacye przed upragnionym celem, przy szalonej swej jeździe, przednie koło u powozu pękło, i pocetylion oświadczył, że nie podobna w tej okolicy znaleźć zapasowego koła, co by przydatne było do tak wykwinanej roboty.

Znajnowali się w okolicy zaludnionej, gdzie nie trudno było nająć pod siodło dobrego konia chłopskiego, a powóz tymczasem zwolna sprowadzić na miejsce. W jakie pół godziny po tym wypadku, niecierpliwy kochanek już usadowił się na siodle i spinał ostrogami dzielnego podjezdka, nagląc go do szybkiego kłusa, aby odzyskać czas utracony.

Przez czas jakiś trzymał się gościńca. Potem, widząc, że tenże w łuk się zagina i znów się odgina, postanowił puścić się prostą drogą, któraby mu kawał czasu oszczędziła.

Jakoż w pięć minut znalazł się znów na gościńcu, po którym zatopiony w marzeniach, bez wielkiego namysłu, puścił się dalej.

Dopiero gdy się ściemniło i gwiazdy powystępowały, postrzegł się przerażony, że gościelec widocznie skierował się na południe.

Spotkany wieśniak utwierdził go, iż na jaką godzinę drogi zboczył z gościńca wiodącego do Regensburga.

Przeklinając swój błąd, wśród nocy puścił się jak szalony, że aż zimny pot wystąpił mu na czoło.

Nie umiał sobie wytłómaczyć dla czego straszny niepokój go ogarnął.

Wszak jego szczęście było dobrze zachowanym, coż to więc znaczy, jeśli o parę godzin wcześniej lub później przybędzie?...

W miarę, jak się zbliżał do miasta, uspakajał się coraz bardziej.

Gdy wreszcie spostrzegł na tle nocnego nieba wystającą wieżę katedralnego kościoła, zwolnił nieco biegu swojego pianą okrytemu koniowi i sam odechnął swobodniej.

Jeszcze było dość wcześnie, aby odwieść narzeczoną, jeszcze nie wybiła dziewiąta godzina.

Jeśli choć trochę tęskniła ona za nim, z jakąż błogością ruci mu się teraz na szyję.

Wesoło też przebywał ostatni kawałek drogi, a stanąwszy w miejscu, skierował konia ku nadbrzeżnej ulicy, dość

skąpo olejowemi latarniami oświetlonej i prawie bezludnej.

Odgłos kopyt końskich zwabił tu i owdzie ciekawą twarz do okna, ale niko go nie postrzegł, komuby dać mógł konia do potrzymywania, gdy stanął przed domkiem wdowy.

Zeskoczył z siodła i przywiązał cugle do jakiegoś żelaznego kółka w murze, które dawniej ku temu celowi służyło i zakotał mocno żelaznym młotkiem do drzwi zamkniętych.

Dziwiło go, że tak długo czekać musi. Dopiero gdy po raz trzeci silnie zakotał, posłyszany kręki na schodach i klucz obracający się we drzwiach, a wreszcie ujrzał twarz poczytyw staruszeki, która go powitała z widocznym zaskłopotaniem.

— Aeh! to pan!—zawałała kobieta.— Chwała Bogu, żeś pan przybył! Ja sama inaczej nie myślałam, pan wiesz, tam jest coś...

— Co słysząc? Co robi moja narzeczoną?—przerwał tę gadaninę i wbiegł do domu.— Nic się złego nie stało?... Dla czego masz pani tak nieszczęśliwą minę?

(Ciąg dalszy nastąpi.)

za z mniejszym jak poprzednio wiatrem ale z większymi błykawicami i grzmotami. Burza trwała blisko godzinę.

Piorun uderzył w mieście w dom piętrowy, wpadł do kuchni lokatora, przebiegł jeden i drugi pokój, zatlił w kołyse poduszkę nie uszkodziwszy dziecka, przepełnił całe mieszkanie odorem siarki, a następnie przeszedł na dół gdzie mieści się szynk właściciela domu, starozakonnego Langiera. Tu rozbili beczki z okowitą i wzniesił nadzwyczajny pożar, gdyż w szynku była znaczna ilość spirytualij. Przybyła natychmiast straż ogniowa ochotnicza zdążyła rodzinę mieszkającą nad szynkiem wynieść z domu wraz z rzeczami większej wartości, bez żadnego szwanku. Ogień w szynku podsycały rozlewającym się trunkiem z pękających butelek, zniszczył sufit, drzwi, okna i wszystkie naczynia, dalszych następstw nie dopuszczono. Straty wynoszą około 600 rubli.

Oziminy rozpoczęliśmy żąć w pierwszych dniach lipca. Zyta mało obiecujące; owoy, jęczmiona i grochy spalone, kartofle bardzo nędzne. Muszę dodać jeszcze, że burza 12-go b. m. nałamała i naprzewracała w lasach miejskich znaczną ilość drzewa.

Ruchu przemysłowego nie ma w Olkuszynie jedynie tylko handel drzewem prowadzonym jest na większą skalę. Kilku też kupców leśnych żydów robi dobre interesy, na skupnie w okolicy drzewa w znacznych partjach i wysyłaniu takowego do fabryk w powiecie Bendzińskim.

W majątku Klucze, położonym o 6 wiorst od Olkusza, od dwóch lat eksploatowaną jest ruda żelazna do hut pod Bendzinem, co dla ludności miejscowej daje dobry zarobek. *Olkuszanie.*

Z różnych stron.

× Hrabia Hartenau, czyli książę Aleksander Battenberg, nabył wille barona Brusselle w Gracu i obrał stanowczo piękną stolicę Styrii za swoją siedzibę.

× Spis ludności w Chinach dokonywa się, według szczegółów podanych w dzienniku brytańskiego towarzysza statystycznego, w sposób następujący: W każdym mieście, w każdej wsi i wiosce co dziesięć rodzin utrzymywana musi być książka, do której wpisywane są nazwiska mieszkańców i ich liczba. Dziesięć rodzin stanowi t. zw. „dzia“, i pozostaje pod nadzorem starszego. Ponad takimi dziesięcioma starszymi, ustanowiony jest urzędnik, na którym ciąży odpowiedzialność dopilnowania, aby rejestrowanie ludności odbywało się w porządku. Liczba mieszkańców każdej miejscowości musi być corocznie przesyłana cesarskiemu rządowi podatki. Według sprawozdania tegoż urzędu, ludność państwa chińskiego, z wyjątkiem pięciu prowincyj, które spisek swoich nie nadesłały, wynosiła w roku 1885-ym 319,383,500 dusz. Ludność zaś owych pozostałych pięciu prowincyj, szacowano na 60 milionów.

× Zgon pod rogami byka. W tych dniach Hiszpania utraciła pod rogami byka jednego ze słynniejszych swoich „espado-sów“, Manuela Fuentes, znanego więcej pod imieniem „Bocanegra“, który poniósł śmierć na Plaza de Torros, w Baeza, w Andaluzji, wśród następujących okoliczności: Trzy byki zboczyły już krwią swoją arenę cyrkową, gdy wpuszczono czwarte, młode, trzyletnie zwierzę, sprowadzone właśnie z okolic Salamanki. Naprzeciw caworonogiego szermierza wystąpił brat Bocanegra, zwany „El Melo“, lewz odrazu jakos poczęł sobie niezręcznie z rozjuszoną awierzęciem. Im bardziej byk napierał, tem więcej szermierz poczęł ustępować, aż wreszcie znalazł się przy samych szrankach, a tam nie miał już gdzie dalej się cofać. W cyrku nastąpiła chwila trwożliwego oczekiwania. Jeszcze parę sekund, a

„El Melo“ musiałby być sgninionym. Bocanegra dostrzegł jednak niebezpieczeństwo, jakie zagrażało jego bratu i bez namysłu pospieszył mu z pomocą. Widzowie zapani oddech w piersiach. Trzymając szpadę swoją między zębami, skoczył Bocanegra przed byka i jednym ruchem zawiesił mu na rogach swój czerwony płaszcz. Byk został oślepiony na chwilę, a „El Melo“ uratowany. Huczny gromot oklasków ze wszystkich stron cyrku powitał ten śmiały postępek. Ale to właśnie stało się fatalnem dla Bocanegra. Począł on się ukłonić za oklaski na prawo i na lewo i stracił przez to z oczu na chwilę strasliwego byka, który zwrócił się zaraz ku niemu z powrotem. Bocanegra i tym razem uskołysł na bok, ale było już za późno! Jeden róg rozjuszonego zwierzęcia dosięgnął ciała espadosa i przebił je na wylot. Byk ze zdobyczą swoją pognał parę kroków, podrunił nieszczęśliwego w górę, a gdy ten legł u jego stóp nieruchomie, poczęł go dokoła obchodzić. Wreszcie oddalił się, dumny ze swego zwycięstwa, podczas gdy publiczność, zapominając o nieszczęśliwym szermierzu, wybuchnęła okrzykiem: „Bravo! bravo el toro!“ Wyniesiony z areny Bocanegra, zmarł w szpitalu w trzy godziny po ocaleniu brata, którego zgonem swoim przypłacił.

× Jan Reszke, bawiący obecnie w Londynie, z powodu rozszerzonej pogłoski o grożącej mu amputacji wskutek pokasania przez kota wściekłego, umieścił w jednym z ostatnich numerów paryzkiego „Figara“ następujący telegram: „Nie zostałem bynajmniej pokasany przez żadnego kota ani wściekłego, ani zdrowego. Jestem zupełnie zdrow i śpiewam trzy razy na tydzień. Proszę to ogłosić dla uspokojenia publiczności.“

Przy tej sposobności warto przytoczyć szczegóły o braciach Reszke, podane w dzienniku „World“ z 3-go lipca: Gdy sadzawonisz do ich mieszkania na rue d'Isly, w Paryżu, otworzy ci nie lokaj liberyjny, ale Józia, zafajna matrona, ubrana w strój malowniczy polskiej swej ojczyzny. Jan zajmuje mieszkanie kawalerskie na pierwszym piętrze, gdy Edward cieszy się błogostawienstwami życia małżeńskiego na trzecim. Tutaj zastaniemy ich w miesiącach zimowych od października do maja. Jesse, buldog angielski, pomaga im w robieniu honorów domu. On także pomocnym jest pani Reszke w pilnowaniu jasnowłosego potomka, z którego Edward tak jest dumny. Pomijam umeblowanie w stylu Ludwika XVI, lustra weneckie, brzozy itd., ale nie pomiję fotografii panny Józefy Reszke, dziś pani Kronenburg (sic), która stworzyła „Sitę“ w „Królu Lahory“, wspomnę o portrecie, na którym p. Edward pieści głowę „Lory“, klaczy faworytki, podczas gdy p. Jan kładzie caule rękę na szyi ulubionego „Tebro“. Nie mów im — o muzyce, wolą rozmowę o sporcie i wyścigach. W ostatnich latach byli spółnikami hr. Augusta Potockiego; tego lata stajnia w Borownie będzie brać udział w biegu na własny rachunek właścicieli. Ale oto godzina obiadu. P. Jan przyszedł na górę; zagnęła się do „maleńkiego“ kieliszeczka napoju „Vodka“ jako wstępu do barzochu (zupy z buraków) i do „kraszykaza“ (sic), bardzo smacznego połączenia wołowiny duszonej z kaszą, czemu towarzyszy jeszcze cały zastęp potraw francuzkich.

+ Eksploracje Grenlandyi. Na przyszły rok ma wyruszyć z Kopenhagi wyprawa, celem zbadania wschodnich wybrzeży Grenlandyi pomiędzy 66° północnej szerokości (punktem najbardziej na północ położonym, do którego dotarł kapitan Holm w latach 1883—1885) i 73°. Wyprawa, złożona z siedmiu ludzi pod dowództwem oficera duńskiej marynarki, będzie uprowadzana na półtora roku i wyruszy na przyszłą wiosnę na statku do połowu wielorybów.

× Rekiy w Adryatyku. Przekopanie

między morza Sueskiego wywołało następstwa, których Lessps zapewne nie przewidywał, a mianowicie, wprowadzenie rekinów do morza Śródziemnego. I dawniej donoszono wprawdzie o obecności na tych wodach rekina, który okrążył Afrykę i przebył cieśninę Gibraltarską, zdarzało się to jednak co cztery lub pięć lat zaledwie; obecnie ilość tych potworów morskich wzrosła bardzo znacznie, zwłaszcza w Adryatyku, dokąd przybywa wiele okrętów, przechodzących przez kanał Sueski. W zatoce Fiume, schwytano niedawno wielką samiec, która się zaplatała w sieci rybackie, w sierpniu r. z. ujęto 2 młode rekiny w pobliżu zakładów kąpielowych. Jeden z nich, jakkolwiek bardzo młody, miał już 2,15 metra długości, a szczęki jego, opatrzone zębami od 2 do 6 cm., stanowiły już groźne dla kąpiących się niebezpieczeństwo. (Revue des sciences naturelles.)

× Słuszne rozporządzenie. Panujący książę Monaco, Karol III ci, wydał w tych czasach rozporządzenie, według którego żadne dzieło literackie lub muzyczne nie może być na terytorium księstwa produkowane, przedstawiane albo rozpowszechniane bez pozwolenia autora lub nakładcy. Słuszne to rozporządzenie, mimo miniaturowych rozmiarów kraiku, nie będzie się wydawać bez znaczenia, jeśli zważymy, iż Monaco, gromadzące przez rok cały tłumy przybyszów, musi dla zabawy swych gości przedstawiać mnóstwo dramatycznych i muzycznych nowości. Artyści i literaci francuzcy oddadną się już o coś podobnego dopominali.

× Naiwna petycja. W zeszłym tygodniu lord major Londynu otrzymał od jakiegoś chłopca z Ameryki list następującej treści:

„12 czerwca 1889 r. Kochany przyjacielu! Jestem zupełnie sam jeden w obcej Ameryce, więc przyszło mi na myśl udać się do pana z prośbą. Mam w Anglii ojca, matkę i resztę rodziny. Kochany przyjacielu, chciałbym ci się zapytać, czy możesz ich odwiedzić. Mojej matce na imię Estera, a mojemu ojcu Tomasz. Byłem u nich synem jedynym, a gdy doszedłem do lat jedenastu, ojciec mój często się upijał i bił mnie i matkę. Mieszkaliśmy wtedy w Poplar, ale matka uciekła od niego i pojechała do Bow, a mnie zostawiła z nim. Byłem z nim dwa miesiące, albo może trzy, a wtedy powiedział mi, żebym już nie chodził do szkoły, ale szukał sobie roboty. Szukałem i nie mogłem znaleźć; powiedziałem to, gdy wróciłem do domu, ale był pijany i zbił mnie na sine jabłko. To też na zajutrz uciekłem od niego i zacząłem się włóczyć. Przechodząc około sklepu piekarni, ukradłem kilka bułek. Piekarnik kazał mnie przyresztować i wysłano mnie do Szkoły przemysłowej w Middlesex. Zostawałem tam przez półtora roku, a potem mnie wysłali do Kanady; dwa lata pracowałem w farmie. Uciekłem i teraz jestem tutaj. Z początku zarabiałem na życie, sprzedając papier i czyszcząc buty, ale nauczyłem się rzemiosła i wkrótce będę mógł zebrać tyle pieniędzy, żeby zapłacić panu za ten kłopot, który panu robię. Mój ojciec był cięślą przy warsztatach okrętowych i towarzysze przezywali go „Kapralem“. Miałem wuja Karola i ciotkę Emmę. Mój dziadek powoził „cabem“ i był kulawy na jedną nogę. Mieszkali oni w małym domku przy samym cmentarzu w Hackney. Miałem także wuja Toma, ale utonął na statku Jej Królewskiej mości „Eurydice“. Kochany przyjacielu, oto wszystko, o co cię mam prosić i spodziewam się, że jesteś tak dobry i mechossz pomódz biednemu chłopcu, sierocie, więc pozostaję życzliwym, Tomasz.“

„P. S. Niech Bóg w niebiosach odpłaci ci za twoje dobroć. Lordowi-majorowi, w Londynie.“

Po otrzymaniu tego listu, lord-major zalecił policyi, aby, jeśli to będzie możliwe, odszukała rodzinę małego Tomasza,

według ogólnikowych wskazówek, jakie podawał. Jakoż po dwu dniach udało się jednemu ze zręczniejszych policyantów, odnaleźć jego krewnych w East-end. Ojciec umarł wkrótce po wyjeździe chłopca do Ameryki, a matka pożegnała się już z myślą zobaczenia go kiedykolwiek. Można sobie też wystawić radość jej i wszystkich krewnych, gdy się dowiedzieli, że mały Tomasz żyje i że się tak dobrze pokierował. Lord-major, nie tracąc czasu, doniósł petentowi o odnalezieniu jego rodziny i posłał mu jej adresy.

× Robert Hamerling, najznakomitszy współczesny poeta niemiecki, autor „Ahaswera w Rzymie“, „Amora i Psyche“, „Aspazyi“, „Dantona i Robespierre'a“, „Homunculus“, i t. d. zmarł 13-go b. m. w Gracu. Hamerling urodził się 24-go marca r. 1830 w Kirohberg, w Austrii Niższej i był dzieckiem ubogich rodziców. W Wiedniu obok studiów nad medycyną, uczył się gorliwie języków wschodnich i został w końcu nauczycielem gimnazjalnym. Słabe zdrowie nie pozwoliło mu wszakże poświęcać się długo temu zawodowi, porzucił go więc, w r. 1866 przeniósł się do Gracu, i pracował już wyłącznie na niwie poetyckiej. Za najznakomitsze dzieło Hamerling'a uważany jest wielki poemat w pięciostopowych jambach napisany, p. t.: „Ahaswer w Rzymie“. Niepospolitemi zaletami odznacza się również „Król Syonu“, poemat dramatyczny „Danton i Robespierre“, a także i przesłiczna sielanka klasyczna „Amor i Psyche“. Ostatniem dziełem znakomitego poety był poemat filozoficzno-satyryczny w zeszłym roku wydany p. t.: „Homunculus“. W ostatnich czasach zaś pracował nad dziełem filozoficznym, którego wszakże, mimo usilnego pragnienia nie skończył, gdyż był tak osłabiony, że nawet dyktować nie mógł. Hamerling cierpiał od dawna na chorobę chroniczną, która się tak pogorszyła, że w ubiegłym miesiącu z trudnością zdołano go przenieść z domu w miejsce do cichej letniej jego siedziby, o pół godziny od Gracu oddalonej.

NEKROLOGIA.

+ We środę, to jest dnia 17-go lipca, jako w siódmą bolesną rocznicę śmierci ś. p. Stanisława Schwartz, b. urzędnika drogi żelaznej nadwiślańskiej, o godzinie 9-jej zrana, w kościele św. Józefa Oblubieńca Najśw. Maryi Panay (Pokarmelickim) na Krakowskim Przedmieściu, odbędzie się żałobne nabożeństwo za jego duszę.

+ Ś. p. Waleryan Świątyński, urzędnik dr. ż. w. w. i w. b., po długiej i ciężkiej chorobie, opatrzony św. Sakramentami, przeżywszy lat 56, przeniósł się do wieczności. Wyprowadzenie zwłok dnia w dniu 16-ym lipca, to jest we wtorek o godzinie 6-jej i pół po południu z kościoła Wszystkich Świętych na Grzybowie, żałobne nabożeństwo jutro 17-go b. m., to jest we środę o godzinie 10-jej rano.

Z prasy ruskiej.

* „Swiet“ pisze: Od kilku dni nadchodzą z Berlina uporczywe pogłoski, o zamierzonym powołaniu na stanowisko naczelnika dróg żelaznych pruskich na miejsce von Meibacha, jednego z generałów służby czynnej. Zmiana ta, zdaniem ludzi kompetentnych, jest dziełem powstałego w Prusach potężnego i wpływowego stronnictwa wojskowego, dającego nietylko do zachwiania obecnego ministerium, ale także do przeobrażenia najgruntowniejszego przewrotu w stosunkach kolejowych. Stronnictwo wojskowe z hr. Waldersee na czele, oświadcza głośno i stanowczo, że dzisiejsze pruskie porządki kolejowe, wcale nie odpowiadają wymaganiom strategicznym kraju, i że mogą bardzo łatwo sparaliżować sprawę szybkiego

uruchomienia sił zbrojnych. Twierdzeniom stronnictwa potakują z całym zapalem, oddane mu gazety, a w Berlinie w kołach politycznych, rozprawiają coraz więcej o nieporozumieniach, wynikłych pomiędzy zarządem głównym dróg żelaznych, a sztabem generalnym pruskim. Sztab ten żąda, aby w interesach obrony państwa, zarząd kolejami jemu został wyłącznie oddany, aby przejrzaną została dokładnie Ustawa kolejowa związkowa, pozwalająca Prusom, w interesach ogólnie niemieckich, podciągać pod zawiadywanie swoje zarządy dróg żelaznych saskich, bawarskich i wirtemburskich. Trzeba zauważyć, że sztab generalny jedna sobie zwolenników w pośród przemysłowców wielkich i komersantów, z zadziwiającą za prawdę zręcznością. Dowodzi im o to, że jedność kolejowa, pod sterem władzy wojskowej, pozwoli na zniesienie taryf przewozowych w całym cesarstwie niemieckim.

Niepodobna jest jednakże przewidzieć z tem wszystkiem, o ile uda się hr. Waldersee osiągnąć cele zamierzone, niezmiernie, zdaniem sfer wojskowych, ważne zarówno pod względem politycznym jak wojskowym. W Berlinie przypuszczają tylko, że państwa niemieckie związkowe niełatwo zechcą wyzbyć się ostatniej oznaki swojej niezależności — a przytem, że zastosowanie jednakich taryf, spowoduje bezwarunkowo przesilenie ekonomiczne w Bawarii i Saksonii. Zamachy stronnictwa wojskowego są dla spostrzegaczy postronnych interesujące z tego względu, że są jawnym atakiem przeciw polityce księcia Bismarcka. Kancelarz postara się na pewno odparować wymierzone przeciw sobie ciecie, a „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” wystąpiła już z artykułem, oświadczającym, że zmiany obecnej organizacji dróg żelaznych, byłoby ciosem dotkliwym dla państwowych interesów pruskich.

* „St. - Petersburskie Wiedomości” w artykule „Atak finansowy” piszą co następuje:

„Energiczne atakowanie finansów naszych przez rządowe organy niemieckie nie ustaje, a kurs rubla uległ niestety, dość dotkliwemu spadkowi.

Pierwsza wroga wycieczka dzienników miała miejsce z okazji konwersyi t. zw. obligów polakowskich — konwersyi samej przez się całkiem niewinnej. W warunkach emisji dawnych obligów konwersya była nawet zastrzeżoną, a wobec tego nie może być mowy o wywieraniu pewnej presji na kapitalistów. Nadto, placąc *al pari* za obligi opłacone dawniej po 75—80 za 100, właściciele obligów z lichwą są wynagrodzeni.

„Pomimo to „Norddeutsche Allgemeine Zeitung” atakuje finanse ruskie.

„Jestto cokolwiek dziwnem, że gazeta twierdzi, iż finanse były w dobrym stanie i że radzono dawniej, żeby kapitaliści nabywali obligi, a tu na raz finanse się popsuły.

„Ale — cóż począć?

„Inne dzienniki przebakują coś o nieurodzaju tegorocznym, chociaż ani nasz nieurodzaj, ani urodzaj w Niemczech, nie mogą dotąd być należyście ocenione. Deszcze poprawiły zboża u nas, ale Europa zachodnia uskarża się wciąż na suszę. Niemcy pojmują to dobrze, a jednak niechętnie bardzo nabywają wartości ruskie.

„Przypisują to ostatnie patryotyzmowi niemieckiemu i brakowi uczuć patryotycznych u bankierów ruskich.

„Niektóre gazety mówią prosto o spekulacji.

„Zapewne, ostatnia może obniżyć kurs rubla, ale nie ma mecy utrwalenia ceh danego momentu finansowego.

„Koniec końców, każdy najpatryotyczniejszy nawet bankier niemiecki my-

śli przedewszystkiem, żeby kapitały jego były w całości, a przede nie widni dla siebie żadnego rachunku w tem, żeby waluta ulegała ciągłej chwiejności.

„Zresztą nie wszystkie nasze wartości znajdują się w rękach niemieckich.

„Ostatnie konwersye przeprowadzone zostały przy udziale kapitalistów francuskich, a jednak giełda paryska ulega naciskowi berlińskiej, chociaż obniżenie naszego kursu przynosić właścicielom obligów od 4 do 5% straty.

„Naszem zdaniem, istotną przyczyną spadku kursu, jest niejasność i nieokreśloność momentu politycznego, z czego nader zręcznie korzystają na naszą szkodę inspiratorzy i kierownicy polityki niemieckiej.

„Dotąd w czasie wojny, wszelkie środki uchodziły za dozwolone. Niemiecka mądrość polityczna oraz strategia postąpiła o krok naprzód i poezytuje wszelkie środki za dozwolone, nawet w czasie pokoju.

„Na giełdzie berlińskiej, jak twierdzą same niemieckie gazety, na dwa lub trzy dni naprzód wiedzą już, że ukaże się w dzienniku rządowym artykuł przeciwko wartościom ruskim.

„Jest to, zaprawdę, manewr świetny. Obniża kurs przy puszczeniu wiadomości, że się taki a taki artykuł ukaże w druku a następnie — po raz wtóry, w chwili gdy artykuł zapowiedziany odczytywany jest na giełdzie.

„Walka więc z rublem prowadzi się, również jak i kulturkampf.

„I bez względu na to wszystko istnieją jeszcze u nas gazety, które jako źródło złego, wskazują obligi kolei polakowskich!...

„Zaprawdę — dziwne.”

TELEGRAMMY

„DZIENNIKA DLA WSZYSTKICH.”

— o —

Berlin, 15 lipca. (Tel. pr. D. D. W.) Książę Bismarck przybędzie do Berlina około 10-go sierpnia, ażeby być obecnym przy spotkaniu cesarza austriackiego z cesarzem Wilhelmem.

Berlin, 15 lipca. (Tel. pr. D. D. W.) Szeft sztabu generalnego hr. Waldersee, został przeznaczony do boku cesarza austriackiego na czas jego pobytu w Berlinie.

Wien, 15 lipca. (T. Ag. Pół.)

Według doniesień z okolic okazuje się, że liczne wsie silnie ucierpiały od trzęsienia ziemi. Budynki gliniane zostały zniszczone. Liczba zabitych wynosi około 20 osób. Przewalsk poniósł niewielkie szkody. Obóz na brzegu jeziora ucierpiał znacznie więcej.

Wiedeń 15 lipca. (Tel. Ag. Pół.) Według wiadomości prywatnych, Turcja skoncentrowała już w sandzaku nowobazarskim około 30 batalionów piechoty.

Wiedeń 15 lipca. (Tel. Ag. Pół.) Zmowa w styryjskich kopalniach węgla szerzy się mimo przysnanych ustępstw.

Zagrzeb 15 lipca. (Tel. Ag. Pół.) Tutejszy dziennik chorwacki został zawieszony z powodu artykułów, sympatycznych dla Rosyi.

Paryż 15 lipca. (Tel. Ag. Pół.) Wczorajsza uroczystość narodowa rozpoczęła się od narady wojskowej w obecności prezydenta Rzeczypospolitej. Wieczorem wszystkie dzielnice Paryża wyglądały wspaniale.

Na placu Zgody, Déroulade otoczony balanzystami usiłował przemawiać do

ludu pomimo zakazu policyi. Skutkiem tego nastąpiło gorszące z policją zajście.

Białogród 15 lipca. (Tel. Ag. Pół.) Poseł ruski Persiani otrzymał order św. Sawy I-ej klasy; sekretarz poselstwa Somow, tenże order III-ej klasy. — Z powodu ukasania się band rozbójniczych w akregach górskich; rząd zwraca mieszkańcom broń poodbieraną przez postępowców. Przedsięwzięto energiczne środki dla stłumienia rozbójców. Dzienniki opozycyjne serbskie, a za niemi i dzienniki austriackie przesadzają w opisach rozbójnictwa.

Król Milan odroczył swój przyjazd na dni kilka.

Petrehof, 16 lipca. (Tel. A. Pół.) Wczoraj na jachcie Tamara, powrócili z Helsingfortu J. Ces. Wys. Cesarzewicz Następca Tronu i J. C. W. Wielki Książę Aleksander Michałowicz.

Wiedeń, 16 lipca. (Spec. tel. Ag. Pół.) Według doniesień z Cetynii Wielki Książę Piotr Mikołajewicz został przy przyjeździe tutaj powitany przez gęste masy narodu.

Książę Mikołaj Czarnogórski, wyjechał na spotkanie Jego Cesarskiej Wysockości do Nieguszu.

W czasie wjazdu Wielk. Księcia do miasta, strzelano z dział. Obywatele ofiarowali Jego Ces. Wys. chleb i sól.

Wielki Książę udał się przedewszystkiem do Soboru, gdzie wyższe duchowieństwo odprawiło krótkie modły.

Z Soboru J. C. W. pojechał do pałacu, gdzie nań oczekiwała Dostojna narzeczona. J. Ces. Wys. zajął mieszkanie w pałacu księcia Karageorgiewicza. Wieczorem miasto i dolina sąsiednia były wspaniale iluminowane. Narod okazywał radość swoją głośnie o wacyami.

Praga Czeska 16 lipca. (Tel. spec. Ag. Pół.) Na zebraniu młodoczechów postanowiono wyprawić czterech delegatów do namiestnika Kraussa z prośbą o wyjaśnienie, czy naprawdę cesarz Franciszek-Józef uczynił nieprzychylną uwagę z powodu powołania do sejmiku czeskiego młodoczechów przeważnie. Delegatom poruczono jednocześnie prosić namiestnika, aby zaświadczył sferom wyższym o przywiązaniu i wierności młodoczechów.

Dr. Kadler, przeprowadził się na ulicę Królewską Nr. 5.

Okulista, dr. med. Br. Ziemski, przeprowadził się na Królewską Nr. 41, róg Nowozielnej. Przyjmuje chorych na oczy od 4 do 6-ej po południu. 1470

— **Maryan Landowski,** adwokat przysięgły, przeprowadził się na ulicę Długą Nr. 23. 1432

Dział finansowy, handlowy, przemysłowy i informacyjny.

Targi zbożowe.

Uposobienie niektórych targów zbożowych w końcu ubiegłego tygodnia cokolwiek osłabło. Tylko Odesa zdecydowała się nareszcie iść za zwyczaj, jaka zaplanowała na targach zagranicznych i podwyższyła ceny pszenicy o 2—4 kop; na pu-

daie, ceny żyta do 10 kop. na pudzie, a tak samo ceny owsa, który tak na potrzeby krajowe, jako i na wywóz do Anglii bardzo jest poszukiwany.

W Gdańsku ceny obniżyły się cokolwiek w piątek, w sobotę pokup w Gdańsku był znów lepszy. Mianowicie ceny rzepiku podniosły się.

Dowozy rzepiku wszędzie są, bardzo małe.

Odesa, 13-go lipca. W dniu dzisiejszym placify tutaj.

Pszenica:	kop. za pud.
sandomierka biała	od 82 do 110
osima żółta	76 „ 102
osima czerwona	75 „ 102
osima besarabska	75 „ 102
gryka	75 „ 98
Żyto	55 „ 65
Owies	60 „ 72
Jęczmień	50 „ 60

Libawa, 13-go lipca. Pogoda: jasna.

Na tutejszym rynku płacono za pud:

Żyto słabo, ciężkie (z gwarancją 120 f. hol.) 75½ do 76 kop., lekkie — do — kop.

Owies: biały b. zm., loco 70—74 kop., wyborowy 75—77 k., lit. od 67 do 71 k., szastany (bez ości) słabo, z wagą 85 f., 73—74 k., z wagą 90 f.: 74—75 kop., czarny stale, czarno-pstry od 66 do 67 kop., czarny 70—72 kop.

Jęczmień słabo, od 63 do 66 kop., wyborowy od 67 do 68 kop., pastewny 61—63 kop.

Pszenica piękna — — —, średnia — — —, licha — — — kop.

Hreczka lekka od 78 do 79 k., z gwarancją wagi 100 f. 86—87 kop.

Groch 71 do 78 kop.

Wyka — do — kop., lit. — — — kop.

Fasola biała — — — kop.

Siemie lniane: bez zm., 120—135 k.

Makuchy lniane — — — kop.

Otręby pszenne 52 do 58 kop., żytnie 50—52 kop.

Konopie — kop.

Lnica — — — kop.

Dowóz w dniu 10 i 11 lipca wynosił 87 wag. żyta, 3 wag. jęczmienia, 75 wag. owsa, 161 wag. różnych zbóż.

Wrocław, 13-go lipca. Pszenica niżej, biała 159—176 m., żółta 159—176 m.

Żyto b. zm., loco 135—146 m., na dostawę: na lipiec 152.00; lipiec-sierpień 152.00 m., wrzesień-paźdz. 154 m.

Jęczmień: 118—147 m.

Owies 151—158 m.

Groch 125—150 m.

Wszystko za 1,000 kg.

Rzepak wyborowy 285—290 m., średni 270—275 m., gorszy 255 mrk.

Olej rzepakowy lipiec 65.00 m., wrzesień-paźdz. 64.00 m. za 100 kg.

Spirytus spokojnie bez podatku na lipiec 53.60 m. i 38.90 m. za 100 litrów 100%.

Wiedeń 13-go lipca. Pszenica: płacono; na jesień fl. 8 c. 45, na wiosnę fl. 8 c. 95. Żyto na jesień fl. 6 c. 63 za 100 kg.

Berlin, 13-go lipca. Pszenica (żółta) wyżej, lipiec 186.50 m., wrzesień-paźdz. 186.25.

Żyto: b. zm., lipiec-sierpień 151.50 m., wrzesień-paźdz. 154.20 m.

Owies: lipiec 151.00 m. za tong.

Olej rzepiowy na lipiec 60.70 m., wrzesień-paźdz. 59.70 m.

Nowy-York, 11-go lipca. Pszenica: czerwona niżej loco 88½ c., lipiec 86½ c., sierpień 84½ c., grudzień 87½ c.

Kukurydza 48½ c., mąka 3 d. 25 c. ze buszel.

Okowita:

„Rektyfikacja warszawska” płaci w tygodniu bieżącym za wiadro 100° okowity z akcyzą 10.40 zł.

Cena okowity z dnia 15 lipca.
Hurt. skł. wiadr. 835—838 272—273

**Ucierplenia nerów głowy,
Zawroty, Uderzenia krwi do
głowy, Ból zębów,** usuwa natych-
miastowo jednorazowe zewnętrzne uży-
cie **kropli W. Russyana (Bras-
sicon).** Cena flakonu 80 k., małego
40 k., z przesyłką na prowincję o
20 k. drożej. — **Bras icon kon-
centrowany (Double)** rs. 1,50
i rs. 2,50, używany przeważnie w Mi-
grenie.

**Hurtowa i Detaliczna sprze-
dż Brassiconu w Laboratorium W.
Russyana, ulica Senatorska Nr. 10,
obok Hersego.**

10

Istniejąca od roku 1856
Parowa Fabryka Musztardy
A. SCHWEITZER,

Królewska 23 (19), znanej dobroci wyrób swój
sprzedaje na garnce, kwatery i słoiki i takowy poleca.
7118—1473

Z powodu Likwidacji Interesu na rzecz Nieletniej po
ś. p. W. Muszewskim urządzona została

ZUPEŁNA WYPRZEDAŻ OBIĆ PAPIEROWYCH

w Magazynie przy ulicy Długiej Nr. 40 o 50% niżej od
cen dotychczas praktykowanych. 1008

NOWY ŚWIAT Nr. 12.
MAGAZYN UBIORÓW MĘSKICH
W. DZIEBOWICZA

Tania sprzedaż Garderoby Męskiej

pozostaje z sezonu z potrąceniem 25% zaczynając od 12 do 30 lipca 1889.

CENNIK:

Palta letnie	dotychczas od rs. 14	teraz od rs. 10.
Meksykanki	" " 14	" " 10.
Garnitury kurtowe	" " 14	" " 10.
Spodnie	" " 3.50	" " 2.50.
Kamizelki	" " 2.50	" " 1.50.

7119-1874 Z czem się poleca **WINCENTY DZIEBOWICZ.**

122 ark. druku. Rok 1-szy wydawnictwa. 122 ark. druku.
Wyszedł z druku pierwszy i dokładny i wyczerpujący

Przewodnik Przemysłowo-Handlowy
Cesarstwa Rosyjskiego, Królestwa Polskiego i Warszawy
pod tytułem

„INFORMATOR”

Zawierający:

Adresy Przemysłowców, Fabrykantów, Kupców i Rze-
mieśników w Warszawie, całym Królestwie Polskiem
i 50-ciu głównych miastach Rosyi.

Pierwszą, dokładną taryfę domów w Warszawie. 10,800
adresów Obywateli Ziemi w Królestwie Polskiem

Dział urzędowy, informacyjny i kalendarzowy.

Tytuły w 4-ch językach.

Skład Główny w Kantorze Administracji Kiosków
Plac Teatralny Nr. 11.

Cena za egzemplarz w ozdobnej oprawie Rs. 4 kop. 50,
z przesyłką pocztową Rs. 5.

Wyszło z druku dzieło p. t.

BADANIA Z HISTORYOZOFII

OZESÓ I.

PRAWO RZĄDZĄCE DZIEJAMI LUDZKOŚĆ

przez

Tadeusza Chrzanowskiego.

z dwoma tablicami rysunkowymi podklejonymi na płótnie

Cena egzemplarza rs. 3.

Nabyć można w znaczniejszych księgarniach. Skład Główny w Giełgarni G.
bethnera i Wolfa.

Wydawca: **Piotr Noskowski.**

Druk Noskowskiego, Mazowiecka Nr. 11.

Дозволено Цензурою.—Варшана 4 Июля 1889 года.

RYS HISTORYCZNY INSTYTUTÓW Rolniczo - Leśnych

w Królestwie Polskiem

skreślony przez

Feliksa Erlickiego

z 11 RYCINAMI.

Nabyć można we wszystkich księ-
garniach jakoteż w Kanktorze Drukar-
ni Noskowskiego w Warszawie, ulica
Mazowiecka Nr. 11.

Książka ta napisana dla tych, którzy w Za-
kładzie tym światło nauki czerpali, a któ-
rych liczba poważna, bo wynosi około 2000
osób, są zaś rozproszeni po różnych zakąt-
kach kraju, mało mają sposobności porozu-
mienia się z sobą i przypomnieć sobie daw-
nych kierowników swoich naukowych, da-
wanych współtowarzyszów prac, uciech i na-
dziei młodzieńczych, oraz odnowić wspo-
mnienia lat tak dawnych i prac podjętych,
ażeby je porównać z postępami nauki rolni-
czej i leśnej obecnego czasu

VICHY

WODY MINERALNE NATURALNE

Administracya w Paryżu, Boulevard
675 Monmartre Nr. 8.

Grande Grille. Choroby lymfatyczne or-
ganów trawienia, zatępy wątroby i śle-
dzion, kamienia i t. p.

Hopital. Choroby organów trawienia, ości-
żłość żołądka, upośledzone trawienie, brak
apetytu, boleści żołądka.

Celestins. Choroby krzyża, pęcherza, zwi-
ru w moczu, podagry, cukrzycy (diabetis)
wyzdzielania białka w moczu.

Hauterive. Choroby krzyża, pęcherza,
zwiwu w moczu, dna, cukrzycy i białka.

**Ząda należy, aby nazwisko źró-
dła znajdowało się na kapslach.**

Dostać można w Warszawie w aptekach PP.
D-ra T. Heinricha N. 478, Kuchozarskiego
Nr. 420. Lilpola Nr. 66, Soltykiewicza, Ed-
warda Koope, L. Ziemińskiego, Baroza ulica
Marszałkowska; w składzie mater. aptecz-
nych p. W. Waligórskiego i Barszyńskiego

Dla Prenumeratorów „Dziennika Dla Wszystkich”

Cena kop. 50 w Warszawie,

Z przesyłką na prowincję kop. 70.

WYSZŁA Z DRUKU

powieść **Ludwika Niemojowskiego**

p. t.

POCIECHA RODZINY

Cena kop. 80.

Nabyć można w Kantorze Administracyi „Dziennika Dla Wszystkich”,
Mazowiecka Nr. 11, oraz we wszystkich Księgarniach miejscowych.

Ogłoszenia Drobne.

Posady i prace.

O osoby szujące ładnie koszule męskie,
mogą otrzymać stałą robotę od 6 do 12
koszul dziennie, zimą i latem, — jak również
osoba szująca dobrze mankiety. Wiadomość,
w Biurze Ogłoszeń pp. Rajchmana i Frenkle-
ra, Senatorska 26. 7039-1469

Do kapelusznika potrzebny jest chło-
piec od lat 15-tu do terminu. Nowy
Świat 57. 1457

Potrzebny jest chłopiec do sklepu Hi-
polita. Nr. 145 Marszałkowska. 1463

Osoba w średnim wieku posiadająca je-
zyk niemiecki, francuski i ruski, pragnie
zająć się dziećmi. Wiadomość ul. Leszno
Nr. 80, m. 36. 000

Potrzebne są panny do nauki prasowa-
nia bielizny bezpłatnie. Ul. Nowowiniar-
ska Nr. 12. 1472

Kompletnie uzdolniona panna do sta-
ników potrzebna zaraz. Chłodna 46,
m. 18. 1475

Kupno i Sprzedaż.

Wyprzedaż mebli po Kaliszu, roz-
maitych, po cenie kosztu, oraz jest
kilka garniturów gotowych nowych i uży-
wanych, również przyjmuje wszelkie roboty
tapicerskie i stolarskie. Skład Mebli w pod-
wórzu, Senatorska Nr. 22, róg Bielańskiej.
W. Pogodziński, dawniej Kalisz. 1484

Tanie sprzedam dom. Młynarska 40.
1489

Doniesienia rozmaite.

Skład węgla z obszernym placem w do-
śmiu narożnym do wydzierżawienia. Ulica
Twards, róg Ciepłej Nr. 1, u właściciela
domu. 1460

Redaktor: **Henryk Perzyński.**